

Received: November 15, 2021; Revised: December 20, 2021; Accepted: December 25, 2021;
วันรับบทความ: 15 พฤศจิกายน 2564; วันแก้ไขบทความ: 20 ธันวาคม 2564; วันตอบรับบทความ: 25 ธันวาคม 2564;

ยุทธวิธีรัฐของชาติกับการป้องกันภัยคุกคามภายใน MILITARY STRATEGIES AT PRESENT AND PROTECTION OF INTERNAL THREATS

ธีรพงษ์ แหวนเพชร¹

ณัฐภัทร อยู่เมือง²

ไชยยา เรืองดี³

¹บริษัทมิทซูไทยธาดา ปราจีนบุรี

^{2,3}มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

Teerapong Wanpech¹

Nathapat Yuamaung²

Chaiya Ruengdee³

¹ Mitsubishi Thaithada, Prachinburi Province

^{2,3} Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus
Corresponding Author E-mail: nathapatnathapat@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านได้มองเห็นบริบทการทำหน้าที่ของทหารที่มีต่อชุมชน และเพื่อให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงการปกป้องเอกราชของไทยโดยผู้เขียนเป็นผู้ลงปฏิบัติในพื้นที่จริงโดยใช้การดำเนินการทางทหารเพื่อช่วยเสริมสร้างสถานะแวดล้อมให้มีความมั่นคงเกิดเสถียรภาพ และเกื้อกูลต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจแห่งชาติในด้านต่าง ๆ ให้เข้มแข็ง กิจกรรมที่กระทำมิได้หลายรูปแบบ ผลจากการปฏิบัติงานพบว่า ชุมชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยทางหน่วยงานได้ทำแบบสำรวจความพึงพอใจในภาพรวมพบว่า ประชาชนในพื้นที่ส่วนมากมีความพึงพอใจถึงร้อยละ 85 นอกจากนี้ยังได้ติดตามประเมินผลหลังจากเสร็จสิ้นโครงการคือจากการสัมภาษณ์ และสังเกต พบว่าประชาชนได้ตระหนักถึงพิษภัยและภัยคุกคามของยาเสพติดมากขึ้น ประชาชนหันมาทำเกษตรแบบอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น และที่สำคัญที่สุดในการทำงานที่บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุดคือประชาชนมีความเข้าใจในบทบาทของการทำงาน ของทหาร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและให้ความร่วมมือในการทำงานกับเจ้าหน้าที่ทหารเป็นอย่างดี

คำสำคัญ: ยุทธวิธีรั้วของชาติ; การป้องกันภัยคุกคามภายใน;

Abstract

The objectives of the academic article were to communicate with the readers the context of the military services towards the community, and to make the readers aware of the protection of Thai independence. The author by himself worked in the field and utilized military actions to strengthen the environment for stability and to contribute to empowerment of the country's various aspects. However, activities could be taken in many forms. The performance results revealed that the community was satisfied with the performance of the military. Apart from the poll, 85% of most people were satisfied. In addition, an evaluation after the project by the interview and observation methods was found that people were highly aware of dangers and threats from drugs. The most important thing, which was regarded as an achievement of the project, was that people understood the roles of the military, had good relationship, and cooperated to work with the military.

Keywords: Military Strategies; Protection of Internal Threats;

บทนำ

การป้องกันเอกราชของประเทศชาติของทหาร หรือที่เราเรียกกันทั่วไปว่ารั้วของชาตินั้น ไม่ได้เพียงแค่มีภารกิจการรบกับศัตรูภายนอกเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่การปกป้องหรือปกป้องมิให้ผู้ใดที่คิดร้ายต่อประเทศชาติเข้ามาทำลาย ก็เป็นภารกิจหลักของรั้วของชาติเช่นกัน ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐมาตรา 52 ได้บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิ และผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย” กองทัพบกจึงถือเป็นสถาบันหลักของชาติ ในการพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคงแห่งรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติ การพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประชาชน ตามที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) เพราะเป้าหมายสูงสุดของชาติ ได้กำหนดไว้ในผลประโยชน์แห่งชาติคือ การมีเอกราชอธิปไตยบูรณภาพ แห่งอาณาเขตและความมั่นคงของรัฐ ซึ่งจะทำให้ประเทศ (รัฐบาล)

สามารถดำเนินกิจกรรมทางด้านการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ได้อย่างมั่นคงมีเกียรติ และมีศักดิ์ศรี เป็นที่ยำเกรงของประเทศต่าง ๆ ส่งผลให้สามารถพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง ประชาชนมีความปลอดภัย อยู่ดีมีสุข ได้รับความเป็นธรรม มีเกียรติ และมีศักดิ์ศรี ของความเป็นมนุษย์ การดำเนินการให้สามารถบรรลุเป้าหมายสูงสุดของชาติ ต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวด 5 มาตรา 72 (บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์, 2546) ได้กำหนดให้เป็นบทบาทหน้าที่ ของทหารในการพิทักษ์รักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเพื่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

บทบาทของทหารในยุคปัจจุบัน

นับตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบันในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ กองทัพบกมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญน่านประการแก่ประเทศชาติ โดยหน้าที่หลักของกองทัพบก ได้แก่ การเตรียมกำลังทางบก และการป้องกันราชอาณาจักร ซึ่งถือเป็นรากฐานความมั่นคงของประเทศชาติ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการปกป้องรักษาเอกราชของชาติไทย หรือการป้องกันการรุกรานของต่างชาติ โดยมียอมให้ใครเข้ามายึดครองประเทศได้ ซึ่งจากหน้าที่ดังกล่าว กองทัพบกจะต้องจัดเตรียมและเสริมสร้างกำลังทั้งปวงในส่วนของกองทัพบกให้มีความพร้อมตั้งแต่ยามปกติ เพื่อให้มีความเพียงพอและพร้อมที่จะเผชิญภัยคุกคามทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งมีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติการทางทหารและภารกิจที่มีใช้สงครามได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้กำลังที่ได้จัดเตรียมไว้หรือที่จะระดมสรรพกำลัง เพื่อป้องกันราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอกประเทศ การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ การคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของชาติ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการสนับสนุนรัฐบาลและประชาชนในการแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติในรูปแบบต่าง ๆ (พันเอกชาญวิทย์ อรรถธีระพงษ์, 2560)

ในปัจจุบันเรากำลังดำรงอยู่ในโลกที่ไม่หยุดนิ่งและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นโลกที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร การจะอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่าสามารถใช้เวลาของชีวิต สร้างสรรค์สิ่งที่ดีมีประโยชน์ต่อแผ่นดินบ้านเกิดเมืองนอนไม่ใช่เรื่องง่าย จำเป็นที่เราจะต้องมีสติและมีปัญญา

เพื่อที่จะได้รับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ด้วยความเข้าใจ ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดตาม บทบาทตามหน้าที่ของตนทั้งในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ของสังคม ของประเทศ และในฐานะส่วนหนึ่งของมนุษยชาติในโลกการอยู่ร่วมกันในสังคมนั้นทุกคนต่างมีหน้าที่ คือมีกิจที่จะต้องทำ มีกิจที่ควรทำ ไม่มีผู้ใดเลยที่ไม่มีหน้าที่ ทุกคนจึงพึงรู้จักหน้าที่ของตน และทำหน้าที่ของตนให้เต็มกำลังสติปัญญาความสามารถ “ความรู้สึกและความเชื่อตรงต่อหน้าที่นี้เป็นคุณวุฒิอันสำคัญของคนทั้งปวง ไม่ว่า ผู้ที่มีบรรดาศักดิ์สูงต่ำเพียงใดหรือว่าจะเป็นคนรับราชการฝ่ายทหาร ฝ่ายพลเรือน หรือประกอบกิจการอย่างใด ๆ ถ้าคนทั้งหลายมีความรู้สึก และเชื่อตรงต่อหน้าที่ของตน ๆ แล้ว ก็อาจให้เกิดความพร้อมเพรียงเป็น กำลังช่วยกันประกอบกิจการทั้งปวงให้สำเร็จลุล่วงไปได้ประโยชน์แก่ ตนเองและเกิดประโยชน์แก่บ้านเมืองของตนได้ดังประสงค์” (พระบรมราชาวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร วันพฤหัสบดี ที่ 7 กรกฎาคม 2520)

การที่ประเทศมีเอกราชอธิปไตย และความมั่นคงของรัฐได้นั้น เมื่อมีภัยคุกคามทางทหารหรือมี การรบแล้วจะต้องรบชนะ เพราะหากพ่ายแพ้แล้วจะเป็นการสิ้นชาติ การรบนั้นไม่สามารถกำหนดได้ว่าจะ เกิดขึ้นเมื่อไร ที่ไหน และไม่สามารถแก้ตัวใหม่ได้ ดังนั้นเพื่อป้องกันหรือ ประกันความเสี่ยง จึงต้องมีการ เสริมสร้างกำลังกองทัพ ทั้งในด้านกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ให้มีความพร้อมรบอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ยามปกติ ซึ่งหากประเทศมีความพร้อมรบมากจะทำให้มีความเสี่ยงน้อย และหากประเทศมีความพร้อมรบน้อยจะทำให้ มีความเสี่ยงมาก ตลอดระยะเวลาที่โลกยังอยู่ในสถานะที่ใช้กำลังอำนาจทางทหาร เป็นเครื่องมือในการเข้าระงับข้อขัดแย้งการรักษาความมั่นคงของรัฐ การดำรงไว้ซึ่งความคงอยู่ และความป็นเอกราชของประเทศนับว่าเป็นสิ่ง ที่สำคัญอย่างยิ่ง ในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันการใช้กำลังอำนาจทางทหารเป็นเครื่องมือในการระงับข้อขัดแย้ง ยังมีการดำเนินการอยู่ตลอดเวลา ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายระหว่างประเทศมาเป็นหลักเกณฑ์ในการระงับ ความขัดแย้งก็ตาม องค์กรที่ทำหน้าที่ในการรักษาความสงบและความมั่นคงระหว่างประเทศก็ยังไม่สามารถ ทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการพัฒนาความพร้อมและความทันสมัยของกองทัพให้มีประสิทธิภาพ มีความพร้อมรบทั้งในด้านเครื่องมือและบุคลากร การปรับตัวให้เข้ากับภัยคุกคามสมัยใหม่ การแก้ไขปัญหาความมั่นคงภายใน และการสร้างความสมานฉันท์ทั้งภายในและระหว่างประเทศ การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน การแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองและแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การสร้างความพร้อมในการเผชิญวิกฤติการณ์ที่เป็นภัย

พิบัติขนาดใหญ่ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการรักษาความมั่นคงของประเทศโดยใช้กำลังทางทหาร (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.), 2554-2555, หน้า 3)

ยุทธวิธีรัฐของชาติในยุคปัจจุบันกับการป้องกันภัยคุกคามภายใน

สำหรับการดำเนินการด้านการทหารในกระแสโลกปัจจุบันนั้น ได้เกิดความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น อย่างมากมาย นับตั้งแต่ในเรื่องแนวความคิด การบริการจัดการ และการใช้เทคโนโลยีทางการทหาร อันประกอบด้วย การปฏิวัติในกิจการทหาร (Revolution in Military Affairs : RMA) โดยการใช้ประโยชน์ จากพัฒนาการใหม่ ๆ ของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทำให้สามารถเห็นภาพในสนามรบได้อย่างชัดเจน และอำนวยความสะดวกได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง มาประยุกต์ใช้ในภารกิจทางทหาร แนวความคิดการบริหาร จัดการกองทัพในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นการเชื่อมโยงเทคโนโลยีของยุทธโศปกรณ์สมัยใหม่ เข้ากับการบริหาร จัดการในลักษณะผสมผสานเพื่อนำไปสู่การจัดรูปแบบการดำเนินกิจกรรมทางทหารให้เกิดประโยชน์ และนำมาซึ่งความได้เปรียบคู่สงคราม และการปฏิบัติการทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม (Military Operations Other Than War : MOOTW) เป็นการดำเนินการทางทหารเพื่อช่วยเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมให้มีความมั่นคงเกิดเสถียรภาพ และเกื้อกูลต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจแห่งชาติในด้านต่าง ๆ ให้เข้มแข็งมีกิจกรรมที่กระทำมิได้หลายรูปแบบ เช่น การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การบรรเทาภัยพิบัติ การช่วยเหลือประชาชน การพัฒนาประเทศ การรักษาและฟื้นฟูสภาวะแวดล้อม การดำเนินการในกิจกรรมการสร้างผลผลิตให้แก่ชาติ และการให้ความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศในการ ดำเนินกิจกรรมทางทหารต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ เป็นการนำศักยภาพของกำลังทหารมาใช้ประโยชน์ในยามที่ประเทศอยู่ในภาวะปกติ รวมทั้งเป็นการพัฒนากำลังทหารให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติการ และใช้ เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย ลักษณะของภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงด้านการป้องกันประเทศจะมีหลากหลายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น สามารถกำหนดได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ภัยคุกคามทางทหาร คือ ภัยที่เกิดจากการรุกรานด้วยกำลังทหารจากภายนอกประเทศ ซึ่งใน อนาคตมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดจากความขัดแย้งระดับต่ำในลักษณะของ

สงครามจำกัด ซึ่งจะสามารถ พัฒนาไปสู่การใช้กำลังทหารขนาดใหญ่ได้ ถ้าหากมิได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที

2. ภัยคุกคามที่ไม่ใช่ทางทหาร คือ ภัยคุกคามที่ไม่มีผลกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่ง ดินแดนโดยตรง แต่เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านพร้อมกัน ทั้งด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม มีความสลับซับซ้อน และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น และอาจจะส่งผลกระทบต่อ ความมั่นคงของชาติได้ สรุปได้ดังนี้

2.1 ภัยคุกคามที่เกิดจากความยากจนและไร้เสถียรภาพทางการเมืองของประเทศรอบบ้านก่อให้เกิดปัญหา ดังนี้

2.1.1 ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการแก้ไข เพราะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรบุคคลของชาติโดยตรง ทำให้คนไทยมีประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ลดลง นอกจากนั้น ยังส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ทำให้ศักยภาพของประเทศไทยในภาพรวมลดลง

2.1.2 ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัจจุบันมีมากกว่าหนึ่งล้านคน ซึ่งบุคคลเหล่านี้เข้ามาแย่งงานคนไทยทำ เป็นพาหะนำโรคติดต่อ และก่ออาชญากรรมต่าง ๆ นอกจากนั้น อาจจะแอบแฝงเข้ามาหาข่าวทั้งฝ่ายต่อต้านและฝ่ายไทยในรูปแบบต่าง ๆ หรือปฏิบัติการบ่อนทำลาย ก่อ วินาศกรรมเป้าหมายทางทหารและฝ่ายพลเรือนของฝ่ายเรา เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารของ ประเทศของตนในยามสงคราม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาว

2.1.3 ปัญหากองกำลังต่างชาติติดตาม และปฏิบัติการต่อเป้าหมายที่เป็นกลุ่มต่อต้านลี้กเข้ามาในเขตประเทศไทย และมีผลกระทบต่อทรัพย์สินและชีวิตของคนไทย สร้างความขัดแย้งให้กับรัฐบาลทั้งสองประเทศ รวมทั้งทำลายเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีของตำรวจและทหารไทยตลอดจนความ น่าเชื่อถือต่อสถาบันกองทัพของประชาชน

2.1.4 ปัญหาอาชญากรรมตามแนวชายแดน ได้แก่ กองโจรติดอาวุธที่เข้ามาปล้นฆ่า ข่มขืนราษฎรไทยตามแนวชายแดน ขโมยรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ลักลอบค้าอาวุธสงคราม และการ ลักลอบค้าของผิดกฎหมายอื่นๆ รวมทั้งปัญหาการประมง ปัญหาการกระทำเหยี่ยงโจรสลัด ปัญหาบุคคลสอง สัญชาติ และปัญหาค้าแรงงานผิดกฎหมาย

2.1.5 ปัญหาผู้หนีภัยจากการสู้รบ และกลุ่มที่ต่อต้านรัฐบาลของประเทศเพื่อนบ้านส่วนมากจะเข้ามาอาศัยและใช้ประเทศไทยในการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลของตน ซึ่งจะสร้างความหวาดระแวง และนำมาซึ่งปัญหาอื่น ๆ ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นอุปสรรคต่อผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไทยควรจะได้รับความร่วมมือจากประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งเป็นอุปสรรคต่อการเจรจาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย

2.2 ภัยคุกคามที่เกิดจากปัญหาเส้นเขตแดนที่ยังไม่มีความชัดเจน ทั้งเขตแดนทางบกและทางทะเล ซึ่งจะนำมาสู่ การแย่งชิง ปกป้อง แหล่งผลประโยชน์แห่งชาติทั้งทางบกและทางทะเล นอกจากนี้ การกระทำรุนแรงต่อเรือประมงไทยบริเวณพื้นที่เหลื่อมทับทางทะเล อาจจะทำให้เกิดการเผชิญหน้ากันทางทหาร และเกิดการกระทบกระทั่งกันจนลุกลามเป็นปัญหาขนาดใหญ่ได้ ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขที่เหมาะสม

2.3 ภัยคุกคามที่เกิดจากจุดอ่อนภายในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของคนในชาติ ประเทศไทยยังมีปัญหาหรือจุดอ่อนภายในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของคนในชาติ เป็น ปัญหาที่รัฐบาลจะต้องหาทางแก้ไข หรือขจัดปัญหาให้หมดไปโดยเร็ว ดังต่อไปนี้

2.3.1 ปัญหาที่เกิดจากลัทธิการก่อการร้าย ได้แก่ - การก่อการร้ายภายในประเทศ แม้ว่าจะลดระดับความรุนแรงลง แต่ยังคงมีความเคลื่อนไหวอยู่ในประเทศและพยายามคงสภาพกองกำลังติดอาวุธไว้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการ แสวงหาผลประโยชน์ ดำรงอิทธิพลอยู่ในพื้นที่ ทั้งยังมีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่เป็นรูปแบบของการ ประสานผลประโยชน์กับกลุ่มอิทธิพลในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ - การก่อการร้ายสากล ประกอบด้วย การปฏิบัติการ (คุกคามหรือ ใช้ความรุนแรง) ของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มุ่งหวังตามเงื่อนไข ข้อเรียกร้องทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่วนใหญ่จะปฏิบัติการล่วงล้ำเขตแดนหรือเกี่ยวพันกับชาติอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ พันธกรณีระหว่างประเทศ นโยบายของชาติทั้งทางด้านการเมืองและการป้องกันประเทศ

2.3.2 องค์กรเอกชนกลุ่มต่างๆ ที่มีการดำเนินกิจกรรมการเคลื่อนไหว โดยการเรียกร้องสิทธิ และไม่ยอมรับการดำเนินการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล ทำให้อาจส่งผลกระทบต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

3. ภัยจากสาธารณภัยขนาดใหญ่และภัยพิบัติต่าง ๆ คือ ภัยที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในลักษณะของ สาธารณภัย เช่น อุทกภัย วัตภัย และไฟไหม้

ป่า เป็นต้น หรือเป็นอุบัติเหตุที่เป็นผลจากการกระทำด้วยน้ำมือมนุษย์ เช่น อาคารถล่ม โรงงานอุตสาหกรรมระเบิด การก่อวินาศกรรม การทำลายสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศน์ทั้งทางบกและทางทะเล เป็นต้น ซึ่งการเกิดสาธารณภัยและอุบัติเหตุขนาดใหญ่ในประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นสูง และมีความรุนแรงทำลายชีวิตและทรัพย์สินของราษฎร นอกจากนี้ปัญหาการทำลายสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ ก็เป็นปัจจัยเร่งตัวหนึ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยและอุบัติเหตุต่าง ๆ อีกด้วย (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.), 2554-2555, หน้า 5-7)

โดยปกติแล้วทหารมีหน้าที่ในการป้องกันอธิปไตยทั้งภายในและภายนอกประเทศจากภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม หน่วยทหารบางหน่วยที่มีคุณลักษณะและขีดความสามารถในด้านการพัฒนา ก็ได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติภารกิจในการพัฒนาประเทศ และช่วยเหลือประชาชน การที่ทหารได้เข้าไปมีส่วนในการช่วยเหลือประชาชนและพัฒนาประเทศก็เนื่องจากภัยคุกคามที่มีอิทธิพลต่อความมั่นคงของประเทศในปัจจุบัน เป็นภัยคุกคามที่เกิดจากการแทรกแซงภายใน เช่นการปลุกกระตมให้เกิดความขัดแย้ง ยาเสพติด รวมทั้งกลุ่มผู้ไม่หวังดีที่แฝงเข้ามาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อหวังทำลายความมั่นคงภายในจากฐานราก คือประชาชน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องผนึกกำลังกันทุกภาคส่วนของคนในชาติ ทั้งทหาร หน่วยงานราชการและประชาชนเข้าด้วยกัน การป้องกันประเทศจะเป็นผลสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ทหารจะต้องเข้าไปสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ สร้างจิตสำนึกรักชาติบ้านเกิดที่เราหวงแหนร่วมกัน ด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านความเป็นอยู่ส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ดีกินดี ช่วยประชาชนให้มีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิต โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิต ส่งเสริมให้อาชีพต่างๆ เป็นต้น การปฏิบัติหน้าที่ของทหารในลักษณะนี้เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาในระบบการป้องกันแบบเบ็ดเสร็จนั่นเอง

จากกรที่ผู้เขียนได้ลงพื้นที่ปฏิบัติงานจริงโดยได้ลงมือปฏิบัติอย่างเป็นทางการเป็นขั้นตอน คือ ในขั้นแรกจะเข้าประสานงานสร้างความเข้าใจ ชี้แจง และสร้างปฏิสัมพันธ์กับภาคส่วนที่ทำงานร่วมกันโดยจัดทำเป็นชุดปฏิบัติการ ขั้นที่สอง ลงพื้นที่พบปะเยี่ยมเยียนสร้างความเข้าใจ โดยให้ความช่วยเหลือ ปัญหาความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับผลกระทบ คลี่คลายประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่ยอมรับการทำงานของผู้ที่ทหาร รวมทั้งสำรวจและรับทราบปัญหา และการบรรเทาช่วยเหลือความเดือดร้อน และในขณะเดียวกันก็สร้างความสัมพันธ์กับผู้นำ

ชุมชน- แกนนำ สื่อมวลชนในพื้นที่และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ไปพร้อมๆ กัน ขั้นตอนที่ดีที่สุดคือ ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน - หมู่บ้าน อย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ชุมชนสร้าง ภูมิคุ้มกันตนเองในการป้องกันปัญหาต่าง ๆ เช่น การตั้งกฎหมู่บ้าน โดยให้ชาวบ้านคัดเลือกตัวแทน ของตนในการบังคับใช้กฎ กติกา ที่ชาวบ้านได้ร่วมกันตั้งขึ้น เพื่อชุมชนของตนเอง และสามารถยืน หยัดได้ด้วยตัวเองโดยมีทหารคอยเป็นพี่เลี้ยง และถอนตัวเมื่อมั่นใจว่าชุมชนนั้นเข้มแข็งพอที่จะ ปกป้องตัวเองได้ อย่างยั่งยืน

ผลจากการปฏิบัติงานพบว่าชุมชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดย ทางหน่วยงานได้ทำแบบสำรวจความพึงพอใจในภาพรวมพบว่าประชาชนในพื้นที่ส่วนมากมีความ พึงพอใจถึงร้อยละ 85 นอกจากนี้ยังได้ติดตามประเมินผลหลังจากเสร็จสิ้นโครงการคือจากการ สัมภาษณ์ และสังเกต พบว่าประชาชนได้ตระหนักถึงพิษภัยและภัยคุกคามของยาเสพติดมากขึ้น ประชาชนหันมาทำเกษตรแบบอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น และที่สำคัญที่สุดในการทำงานที่บรรลु วัตถุประสงค์มากที่สุดคือประชาชนมีความเข้าใจในบทบาทของการทำงานของทหาร มีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีและให้ความร่วมมือในการทำงานกับเจ้าหน้าที่ทหารเป็นอย่างดี

บทสรุป

ทหารในสังคมไทยปัจจุบันจะต้องเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และประเมินผล กระทบที่เกิดจากบริบทของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลง ไปและบริบทใหม่ด้านความมั่นคงที่มีการจัด ระเบียบโลกแบบพหุ แกนกลางบนพื้นฐานการเมืองระหว่างประเทศแบบ 2 กิ่งก้าน เพื่อให้เกิด ความเข้าใจในการกำหนดภัยคุกคามต่อประเทศ

ทหารก็เหมือนคนอื่น ๆ ในสังคมซึ่งมีหน้าที่ต้องกระทำ ทหารถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบ หนึ่งของสังคมไทยที่อยู่คู่กับคนไทยมานับตั้งแต่มี การบันทึกประวัติศาสตร์ของชาติ จนกลายเป็น สถาบันหนึ่งของสังคม ที่ได้รับความศรัทธา ความเชื่อถือและความเลื่อมใสจากคนไทยทุกยุค ทุก สมัย ในฐานะที่เป็นความหวังและเป็นที่พักพิงของพวกเขาในยามที่เกิด ศึกสงครามหรือได้รับความ เดือดร้อนทั้งจากภัยพิบัติและการถูกกดขี่ ช่มเหิงรังแกด้วยความอยุติธรรม ซึ่งทหารทุกคนได้รับรู้ และภูมิใจที่ได้ กระทำเพื่อบ้านเมืองและประชาชนตลอดมา เพราะทหารทุกคนสำนึก อยู่เสมอว่า การที่เกิดมาเป็นทหารของชาตินั้นก็เพื่อทำหน้าที่ที่สำคัญที่สุดนั่นคือการปกป้องอิสรภาพของบ้าน เกิดเมืองนอนไว้ให้ลูกหลาน ตลอดไป

องค์ความรู้ที่ได้รับ

บทความทางวิชาการเรื่อง “ยุทธวิธีริ้วของชาติกับการป้องกันภัยคุกคามภายใน” เป็นบทความที่ต้องการให้เห็นถึงภารกิจของทหารที่มีต่อประเทศชาติ ซึ่งขณะนี้ภาพลักษณ์ของทหารที่มีต่อประชาชนเป็นไปในด้านลบ แต่แท้ที่จริงแล้ว การมีหน่วยทหารอยู่ทั่วประเทศในการทำหน้าที่ปกป้องประเทศ และดูแลประชาชน ช่วยเหลือประชาชนด้วยความจริงใจ สร้างความสันติสุขและสร้างอาชีพให้ประชาชนในถิ่นทุรกันดารปกป้องประเทศชาติจากการรุกรานทั้งศัตรูภายในประเทศและภายนอกประเทศ ปกป้องประเทศชาติให้มั่นคงสืบไป

เอกสารอ้างอิง

- ชาญวิทย์ อรรถธีระพงษ์. (2560). ภาพลักษณ์ของกองทัพบกในทัศนคติของประชาชน. หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2560 - 2561.
- บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์. (2546). การป้องกันประเทศและการปรับปรุงโครงสร้างกองทัพไทย ใน การสัมมนาทางวิชาการ เรื่องบทบาทและอำนาจหน้าที่ของทหารตามรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (แจ้งวัฒนะ)
- พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ จักรีนฤพดินทร สยามินทราราช บรมนาถบพิตร. (2520). พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร วันพฤหัสบดี ที่ 7 กรกฎาคม 2520.
- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. (2554). หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน (ปรอ.). เอกสาร วปอ. หมายเลข 013 คู่มือด้านการทหารประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2554 - 2555.
- สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. (2559, 6 มีนาคม). ทหารในสังคมไทยปัจจุบัน The Military in Current Thai Society. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2564 แหล่งสืบค้น <http://lakmuangonline.com/?p=2877>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.